

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3021/29.04.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind desființarea Agenției Române pentru Investiții și Comerț Exterior (b225/17.04.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind desființarea Agenției Române pentru Investiții și Comerț Exterior (b225/17.04.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 29.04.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- deși reorganizarea administrativă este, în principiu, o prerogativă a statului, soluția propusă ridică probleme de oportunitate, stabilitate instituțională și conformitate cu angajamentele internaționale asumate de România;
- din cauza birocrăției inerente a unui astfel de proces, reorganizările în cadrul autorităților publice sunt întotdeauna de lungă durată:
 - indiferent cât de bună ar fi intenția din spatele unei astfel de inițiative, experiența nemijlocită a mediului de afaceri și a societății românești, în

general, arată că reorganizările în cadrul autorităților publice sunt întotdeauna de lungă durată și cu rezultate minime sau rezultate complet negative (de pildă, în ultimele decenii au existat reforme multiple și succesive asupra educației și sănătății, însă nici statisticile nu arată și nici cetățenii sau economia României nu resimt vreo îmbunătățire reală);

- propunerea nu se justifică, dată fiind urgența continuării și necesitatea amplificării unor măsuri în sprijinul exportatorilor în actualul context economic global;
 - totodată, modificarea repetată, într-un interval scurt de timp, a arhitecturii instituționale în domeniul promovării exporturilor și investițiilor generează instabilitate normativă și administrativă, cu impact direct asupra mediului de afaceri. Lipsa de predictibilitate afectează capacitatea operatorilor economici de a beneficia de mecanisme coerente de sprijin pentru internaționalizare și participare la piețele externe. Experiența anterioară a reorganizărilor succesive în acest domeniu indică costuri administrative ridicate și perturbări semnificative în funcționarea programelor de sprijin pentru exportatori;
- în mod esențial, Agenția Română pentru Investiții și Comerț Exterior (ARICE) reprezintă o componentă relevantă în parcursul României de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), fiind parte a eforturilor de aliniere la standardele internaționale privind promovarea investițiilor și a comerțului exterior:
- reformarea pentru a doua oară în ultimii șase ani a structurii de promovare a comerțului va conduce inevitabil la întârzieri pe toate planurile, inclusiv în atingerea obiectivelor diferitelor sectoare de participare la manifestările expoziționale internaționale;
 - în egală măsură, desființarea acestei structuri la scurt timp după înființare riscă să afecteze credibilitatea angajamentelor asumate de statul român și să genereze întârzieri în procesele de evaluare și conformare aferente aderării la OCDE;
 - mediul de afaceri din România are deja o îndelungată și costisitoare experiență în ceea ce privește instabilitatea cauzată de încercările de reformare a structurilor destinate să le acorde un minim sprijin în promovarea exportului și internaționalizare. „*Suprapunerea de competențe și fragmentările administrative în domeniul politicilor economice externe*”, la care face referire expunerea de motive a propunerii

legislative, ar trebui să fie tot atâtea prilejuri de colaborare între autoritățile publice și de demonstrare a abilităților manageriale și funcționale a tuturor celor aflați în funcții de conducere, iar nu un prilej de potențare a instabilității;

- toate țările care se preocupă de promovarea exporturilor lor dețin structuri de promovare a comerțului de sine stătătoare, și nu anexe ale unor ministere cu alte atribuții principale decât comerțul (Italia, Germania, Spania, Portugalia, Brazilia);
- experiențele anterioare arată că ori de câte ori promovarea comerțului a intrat în subordinea unui minister, aceasta nu a mai fost o prioritate pentru autorități:
- între activitățile principale ale ARICE se află și gestionarea Programului de Promovare a Exporturilor (PPE). Desființarea ARICE și înființarea Direcției Generale pentru Investiții și Comerț Exterior în cadrul Ministerului Afacerilor Externe riscă să producă o perturbare obiectivă a activității de promovare a exporturilor și suspendarea de facto a PPE până la o dată necunoscută, afectând derularea tuturor procedurilor legale și pregătirea participării firmelor românești la târgurile internaționale cu finanțare de la bugetul de stat;
 - integrarea unei structuri de promovare a exporturilor într-o structură de dimensiuni mult mai mari, cu atribuții majoritar distincte și un statut superior, diferit de cel al funcționarilor publici care formează în acest moment resursa umană a ARICE, nu va fi de natură să acorde prioritate promovării exporturilor și nu va eficientiza real activitatea de reprezentare a intereselor economice ale României, ci doar va irosi atât fondurile destinate unui minim sprijin acordat de stat exportatorilor români, cât și toate oportunitățile potențiale ale acestora de a păstra forța de muncă bine calificată în economia românească;
 - Ministerul Afacerilor Externe duce o lipsă cronică de fonduri, vizibilă din apelurile repetate ale diferitelor ambasade la sponsorizări din partea companiilor românești, și ideea că doar simpla prezență a unei structuri dedicate în subordinea sa directă va face mai eficientă promovarea exporturilor este nerealistă;
 - o colaborare reală, de bună credință și consecventă, a tuturor structurilor guvernamentale pentru impulsivitatea atragerii de investiții străine și pentru promovarea exporturilor ar fi cu mult mai de dorit și mai benefică economiei românești;

- întârzierile în aplicarea Programului de Promovare a Exporturilor, cauzate de desființarea ARICE și reînființarea altei structuri, vor avea consecințe negative ample, iar aparentele economii rezultate din reducerea costurilor administrative și o oarecare optimizare a infrastructurii logistice nu vor putea compensa pierderile din economia reală:
- propunerea legislativă nu are la bază o evaluare de impact. În instrumentul de motivare ce însoțește proiectul nu se face referire decât la creșterea exporturilor concomitent cu cea importurilor și la menținerea unui deficit comercial semnificativ;
 - deficitul comercial mare este o realitate care provine din lipsa unor politici economice coerente și a unei strategii comerciale naționale și nu poate fi pusă pe seama agenției de promovare a comerțului, cu atât mai mult cu cât vorbim despre o structură organizațională care a fost în repetate rânduri restructurată și reorganizată, în loc să fie consolidată și să i se ofere suficiente resurse materiale și umane (inclusiv în ce privește perfecționarea profesională) pentru a-și îmbunătăți activitatea;
 - din lipsă de fonduri, PPE a rămas în acest moment singurul program guvernamental de promovare a exporturilor și prin acesta este sprijinită, în special, participarea firmelor românești la târguri și expoziții în afara țării, sprijin care în contextul economic global a devenit critic;
 - PPE a permis de-a lungul timpului nu doar promovarea produselor și firmelor românești consacrate pe piețe externe, ci și accesul la piețele externe ale unor IMM-uri noi, care altfel, nu și-ar fi permis niciodată actuala creștere, în condițiile lipsei acute de capital suficient de ieftin care să le permită dezvoltarea (dacă am lua, de pildă, cazul industriei mobilei pentru intervalul de timp 2015-2025, cifrele arată că Programul de Promovare a Exporturilor (PPE) a sprijinit participarea a 650 de companii producătoare de mobilier la cele mai importante expoziții de profil);
 - creșterea exporturilor în general și menținerea statutului de exportatori a unor industrii cu tradiție de export demonstrează că PPE este un instrument comercial important, iar perturbarea funcționării lui, inclusiv pentru o durată de câteva luni, nu va fi lipsită de urmări în ceea ce privește aportul firmelor românești la cantitatea de valută care intră în țară;
 - în plus, participarea companiilor românești la diversele manifestări expoziționale externe se realizează adesea prin angajamente de participare temporare în avans ale acestora;

- date fiind experiențele anterioare ale organizatorilor externi în legătură cu instabilitatea politică și fiscală din România din ultimii ani, aceștia au început să solicite companiilor garanții financiare importante, de ordinul zecilor de mii de euro, care, în cazul neonorării promisiunii de participare la aceste expoziții, sunt, contractual, pierdute în favoarea organizatorilor de târguri externe. Întreruperea PPE va conduce la pierderi de sute de mii de euro pentru firmele angajate în efortul de pregătire în vederea participării, iar pierderile înregistrate, prin pierderea capitalului imobilizat ca garanții de participare vor pune companiile în situații financiare imposibil de gestionat (faliment), în defavoarea oricărei forme de dialog social;
- nici eforturile diplomatice din ultimii ani, nici instabilitatea politică și fiscală actuală, nu au reușit să încurajeze creșterea încrederii consumatorilor și mediului de afaceri;
 - crizele generate de conflictele geopolitice din Ucraina și Orientul Mijlociu și creșterea necontrolată a prețurilor la combustibili și energie au influențat negativ consumul intern, iar măsurile protecționiste introduse de alte țări au un impact negativ asupra economiei naționale. La acestea se adaugă instabilitatea politică și fiscală actuală din țară, care destabilizează companiile românești printr-o acută lipsă de predictibilitate;
 - pentru multe industrii, unde cererea internă este scăzută, continuarea fără întreruperi și fără tensiuni a Programului de Promovare a Exporturilor gestionat de ARICE este esențială în următorii ani, în condițiile în care prognozele economice sunt foarte rezervate. Acest lucru este valabil pentru toate industriile orientate spre export de produse și servicii cu valoare adăugată mare și, mai ales, pentru industriile care încă au un aport pozitiv important la balanța comercială a țării;
- de asemenea, soluția propusă contravine tendințelor internaționale, în care statele dezvoltate mențin structuri specializate, autonome sau semiautonome, dedicate promovării comerțului și atragerii investițiilor. Exemplele din state precum Italia, Germania, Spania sau Portugalia indică importanța existenței unor instituții dedicate, cu expertiză specifică și capacitate operațională proprie, distincte de structurile ministeriale cu atribuții generale;
- instabilitatea instituțională și lipsa de predictibilitate a cadrului administrativ pot afecta indirect exercitarea libertății economice și accesul echitabil la mecanismele

de sprijin public, prin diminuarea eficienței politicilor publice destinate mediului de afaceri;

- propunerea legislativă nu oferă suficiente garanții privind menținerea capacității operaționale și a expertizei specializate în cadrul noii structuri, existând riscul diluării atribuțiilor într-un minister cu un portofoliu extins și priorități multiple;
- având în vedere cele de mai sus, desființarea Agenției Române pentru Investiții și Comerț Exterior nu este oportună, întrucât, în contextul internațional actual, transferul atribuțiilor, personalului și patrimoniului către noua direcție din cadrul Ministerului Afacerilor Externe riscă să perturbe activitatea de export în curs și să afecteze negativ derularea Programului pentru Promovarea Exporturilor;
- argumentul privind existența unor suprapuneri de competență și a fragmentării administrative nu este suficient pentru a justifica o măsură de desființare instituțională, în absența unei analize de impact detaliate care să demonstreze că integrarea atribuțiilor într-o structură ministerială va conduce efectiv la creșterea eficienței. Dimpotrivă, o astfel de situație poate fi remediată prin măsuri de coordonare și optimizare instituțională, fără a genera discontinuități majore în funcționarea sistemului;
- fără o structură dedicată, companiile românești ar avea acces mai dificil la piețe externe, sprijinul pentru internaționalizare ar deveni fragmentat sau inexistent și ar scădea capacitatea statului de a atrage investiții străine directe;
- agențiile de tip ARICE funcționează ca interfață între stat și mediul privat. Eliminarea acestora va reduce dialogul instituționalizat cu investitorii, afectează IMM-urile, care depind mai mult de sprijin public pentru acces extern și limitează accesul la programe de promovare, târguri internaționale și misiuni economice;
- desființarea unei instituții duce la blocaje temporare în derularea proiectelor existente. Predictibilitatea este un factor-cheie în deciziile de investiții, iar astfel de măsuri o afectează direct;
- totodată, aceasta măsură va conduce la slăbirea competitivității României în plan internațional, majoritatea statelor europene având agenții dedicate promovării exporturilor și investițiilor.

Președinte,
Sterică FUDULEA